

Sygn. akt III AUz 80/19

POSTANOWIENIE

Dnia 25 lipca 2019 roku

Sąd Apelacyjny w Białymstoku III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

na posiedzeniu niejawnym w składzie:

Przewodniczący SSA Bożena Szponar-Jarocka (spr.)

Sędziowie SA Barbara Orechwa-Zawadzka

SA Marek Szymanowski

po rozpoznaniu w dniu 25 lipca 2019 roku w Białymstoku

sprawy z odwołania Z. S.

przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W.

o wysokość świadczenia

na skutek zażalenia Z. S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 czerwca 2019 roku w sprawie o sygn. akt V U 846/19

postanowił:

uchylić zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Białymstoku celem dalszego prowadzenia, pozostawiając temu Sądowi orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego odwołującego w postępowaniu zażaleniowym.

SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Bożena Szponar-Jarocka SSA Marek Szymanowski

Sygn. akt III AUz 80/19

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Białymstoku postanowieniem z dnia 24 czerwca 2019 roku

na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. zawiesił postępowanie w sprawie z odwołania Z. S. od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z dnia 28 lipca 2017 roku ponownie ustalających wysokość policyjnej emerytury i renty inwalidzkiej.

Zawieszenie postępowania Sąd uzasadnił tym, że analogiczne sprawy są rozpoznawane przez Sąd Okręgowy w Warszawie XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych Sekcją ds. odwołań od decyzji zmniejszających wysokość emerytur i rent byłym funkcjonariuszom pełniącym służbę na rzecz totalitarnego państwa. Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie o sygn. akt XIII 1 U 326/18, sąd ten zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym o stwierdzenie zgodności zaskarżonych przepisów z Konstytucją RP. W ocenie Sądu I instancji rozstrzygnięcie tego zagadnienia prawnego będzie miało istotny wpływ na wydanie orzeczenia w sprawie niniejszej.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł Z. S.. Zaskarżając je w całości, zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zw. z art. 6 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności - poprzez jego niezastosowanie, co przejawiało się w zawieszeniu postępowania z uwagi na wystąpienie przez Sąd Okręgowy w Warszawie, w innej sprawie, z zapytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, co powoduje znaczną zwłokę w rozpoznaniu sprawy, a tym samym znaczną stratę majątkową po stronie odwołującego spowodowaną kolejnymi miesiącami otrzymywania świadczenia obniżonego przez ustawę, będącą podstawą wydania decyzji;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego – art. 8 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – poprzez zawieszenie postępowania w sprawie z uwagi na wystąpienie przez Sąd Okręgowy w Warszawie, w innej sprawie, z zapytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego, w sytuacji, gdy Sąd, w tym sądy powszechne, stosują przepisy Konstytucji bezpośrednio;

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania skarżonego postanowienia, polegający na ustaleniu, iż rozpoznanie sprawy wymaga skierowania zapytania prawnego do Trybunału Konstytucyjnego, podczas gdy w odwołaniu podniesiono, niezależnie od zarzutów niezgodności przepisów ustawy z Konstytucją, także szereg zarzutów związanych z naruszeniem przepisów tejże ustawy, nawet gdyby uznać ją za zgodną z Konstytucją, co winno skutkować wyznaczeniem rozprawy i rozpoznaniem w pierwszej kolejności zarzutów skutkujących stwierdzeniem, iż odwołującego ustawa nie powinna w ogóle objąć.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący domagał się uchylenia zaskarżonego postanowienia w całości i zasądzenia od pozwanego na rzecz odwołującego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie jest zasadne.

Zaskarżonymi w sprawie decyzjami z dnia 28 lipca 2017 r. na podstawie art. 22a w związku z art. 32 ust. 1 oraz art. 15c w zw. z art. 32 ust. 1 ustawy z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, (...) Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin, Dyrektor Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. ponownie ustalił Z. S. wysokość renty inwalidzkiej i wysokość emerytury policyjnej.

Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2018 r., Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie o sygn. akt XIII 1 U 326/18 zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem prawnym, czy zastosowane w zaskarżonych decyzjach przepisy ustawy z 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji (...) są zgodne z Konstytucją RP. Postępowanie w przedmiocie udzielenia odpowiedzi na powyższe pytanie prawne toczy się przed Trybunałem Konstytucyjnym w sprawie o sygn. akt. P 4/18.

Sąd pierwszej instancji uznał, iż rozstrzygnięcie tego zagadnienia prawnego będzie miało wpływ na wynik niniejszej sprawy i na podstawie art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. zawiesił postępowania w sprawie. Zgodnie z tym przepisem sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wprowadzając regulację zawartą w tym przepisie, intencją ustawodawcy było dopuszczenie możliwości zawieszenia postępowania cywilnego w sytuacji, w której rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym. Powyższa podstawa zawieszenia obejmuje zarówno przypadek, w którym to sąd orzekający zwrócił się z pytaniem prawnym do Trybunału Konstytucyjnego co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, jak i przypadek, gdy z pytaniem takim wystąpił inny sąd, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem.

Rozpoznając przedmiotowe zażalenie, należy zwrócić uwagę na fakt, iż skarżący w odwołaniu od zaskarżonych decyzji, niezależnie od zarzutów niezgodności przepisów tej ustawy z Konstytucją RP, zarzucał błędne zastosowanie w stosunku do niego przepisu art. 13b ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym m. in. funkcjonariuszy Policji poprzez zakwalifikowanie służby odwołującego w Z. O. P. (na stanowisku pomocnika dowódcy S. w S.) w okresie od 16.05.1988 r. do 31.07.1990 r. jako służby na rzecz totalitarnego państwa. Podniósł, iż w spornym okresie faktycznie nie podejmował żadnych czynności zmierzających do represjonowania ludności polskiej, żadnych działań, które mogłyby być przejawem działalności na rzecz państwa totalitarnego, jak też działań wywiadowczych i kontrwywiadowczych, a jedynie wykonywał czynności operacyjno-rozpoznawcze w celu ochrony granic kraju. Ponadto skarżący kwestionował zasadność zastosowania w stosunku do niego art. 15 c ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 32 ust. 1 oraz art. 22a ust. 2 w zw. z art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym m. in. funkcjonariuszy Policji, podczas gdy brak było podstaw prawnych do obniżenia wysokości emerytury policyjnej i wysokości renty inwalidzkiej.

W pierwszej kolejności należy więc ustalić, czy sporny okres służby Z. S. można zakwalifikować jako służbę na rzecz totalitarnego państwa, o której mowa w art. 13b ustawy z 18 lutego 1994 r., a w konsekwencji, czy istnieją podstawy do obniżenia świadczeń emerytalno-rentowych odwołującego w oparciu o treść art. 15c i art. 22a cytowanej ustawy. Dopiero po dokonaniu oceny tej kwestii, w szczególności gdy Sąd dojdzie do przekonania, że do odwołującego mają zastosowanie przepisy powołanej ustawy, rozważeniu będzie podlegać, czy należy zawiesić postępowanie w sprawie.

Przed podjęciem takiej decyzji, Sąd powinien ustalić, czy Trybunał Konstytucyjny wydał orzeczenie w sprawie P 4/18, bądź na jakim etapie znajduje się ta sprawa. Z aktualnej informacji uzyskanej w sprawie o sygn. akt III AUz 73/19, toczącej się przed tutejszym Sądem wynika, że do dnia dzisiejszego nie został wyznaczony termin rozpoznania pytania prawnego w sprawie P 4/18. Analizując przesłanki do zawieszenia postępowania należy również mieć na uwadze, że z mocy art. 177 § 1 pkt 3¹ k.p.c. ma ono charakter fakultatywny, zaś przedmiotowa sprawa toczy się od 2017 r.

Biorąc pod uwagę powyższe, trzeba stwierdzić, że zaskarżone postanowienie jest co najmniej przedwczesne, dlatego z mocy art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. podlegało ono uchyleniu.

SSA Barbara Orechwa-Zawadzka SSA Bożena Szponar-Jarocka SSA Marek Szymanowski

ZARZĄDZENIE

(...)

-(...)

- (...)

(...)